

Akademia Muzyczna im. G. i K. Bacewiczów

Wydział Wykonawstwa Instrumentalnego

Katedra Instrumentów Smyczkowych

ul. Gdańska 32; 90 – 716 Łódź

OPINIA

Dotycząca wniosku o nadanie stopnia doktora habilitowanego

dr Krzysztofowi Komendarkowi - Tymendorfowi

1. Podstawa opracowanie opinii

Podstawę opracowania opinii stanowi Uchwała nr 197/2021 Senatu Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku z dnia 25 października 2021 r. powołująca mnie na członka komisji habilitacyjnej oraz recenzenta w postępowaniu, w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego dr Krzysztofowi Komendarkowi – Tymendorfowi.

2. Przedmiot opinii

Przedmiotem opinii jest zbiór dokumentów otrzymanych na nośniku elektronicznym zawierający: wniosek Kandydata o przeprowadzenie postępowania o nadanie stopnia doktora habilitowanego, w dyscyplinie sztuki muzyczne, do którego dołączono następujące załączniki:

- kopie dokumentów potwierdzających posiadanie stopnia doktora - z dnia 10 września 2018 r.;
- autoreferat w języku polskim, zawierający m.in. opis osiągnięć artystycznych, naukowo – artystycznych, publikacji oraz osiągnięć dydaktycznych, w tym opis pracy dydaktycznej ze studentami i doktorantami, opis pozostałej działalności, dodatkowych kwalifikacji i uprawnień, współpracy międzynarodowej, a także wykaz nagród oraz wyróżnień;
- wykaz publikacji – działalności artystycznej, dydaktycznej
- prace uznane za najważniejsze osiągnięcia w postaci oryginalnych płyt CD i plików MP 3
- wykaz udziału w konferencjach, kongresach i sympozjach;
- wykazy:

- podwyższanie swoich kwalifikacji,
- prowadzonych kursów mistrzowskich,
- wygłoszonych prelekcji,
- udziałów w pracach Jury,
- dokonanych prawykonań,
- uzyskanych stypendiów,
- uzyskanych nagród i nominacji do nagród
- działalności organizacyjnej
- studentów klasy altówki i zespołów kameralnych prowadzonych przez Habilitanta
- wykaz wszelkiej działalności prowadzonej przed uzyskaniem stopnia doktora sztuki

3. Podstawowe dane o kandydacie

Krzysztof Komendarek – Tymendorf urodził się 8.09.1988 r. w Warszawie. Pochodzi z rodziny o głębokich tradycjach muzycznych, wywodzących się od powiązań rodzinnych z wybitnym kompozytorem Michałem Kleofasem Ogińskim. Edukację muzyczną rozpoczął w PSM I st. im. J. I . Paderewskiego w Żyrardowie. Po przeniesieniu do Warszawy uczęszczał do ZPSM nr 4 im. K. Szymanowskiego. W roku 2007 rozpoczął studia wyższe w klasie altówki prof. dr hab. Ireny Albrecht i as. Błażeja Maliszewskiego w Akademii Muzycznej w Gdańsku, które ukończył z wyróżnieniem w roku 2012. Podczas studiów, w ramach programu Erasmus pracował w klasie altówki prof. Wolfganga Klosa oraz as. Ulricha Schoenauera w Universitaet fuer Musik und Darstellende Kunst w Wiedniu.

Podczas swojej muzycznej edukacji K. Komendarek- Tymendorf brał udział w kilkudziesięciu kursach mistrzowskich oraz projektach orkiestrowych. Został laureatem I miejsca na Makroregionalnych Przesłuchaniach CEA w Warszawie oraz I miejsca na 25th Young Musician International Competition „Citta di Barletta” we Włoszech. W roku 2020 brał udział w mistrzowskich kursach altówkowych w Hochschule fuer Musik Koeln, HEM Geneve w klasach takich profesorów jak prof. Matthias Buchholz i prof. Alexander Zemstov, a w 2021 w klasie prof. Hartmuta Rohde w Stockholmie.

Przewód doktorski, dotyczący tematu: ”Zagadnienia wykonawcze i interpretacyjne Sonaty na altówkę solo (1959) Fiodora Drużynina oraz Sonaty na altówkę solo nr 3 op. 135 (1982) Mieczysława Wajnb erga” został otwarty w roku 2016, a obroniony w roku 2018 i przypieczętowany uzyskaniem Dyplomu Doktora Sztuki w dniu 10 września 2018 roku.

W roku 2018 roku Krzysztof Komendarek – Tymendorf ukończył 2 szkolenia zakończone egzaminami oraz otrzymanymi certyfikatami: Prince2 Zarządzanie projektami Foundation i Prince2 Zarządzanie projektami Practitioner. W tym samym roku podjął studia podyplomowe na kierunku Zarządzanie Kulturą w Administracji Rządowej, Samorządowej i w organizacjach pozarządowych w Polskiej Akademii Nauk w Warszawie, które ukończył z wyróżnieniem, otrzymując nagrodę Dyrektora Instytutu Badań Literackich PAN w roku 2019.

W roku 2020 ukończył szkolenie Professional Scrum Master, a w roku 2021 został zakwalifikowany na szkolenie M.M.M. – Music. Multimedia. Management – Artist Management organizowane przez Filharmonię w Szczecinie.

Obecnie jest w trakcie studiów podyplomowych MBA (Master of Business Administration) – Zarządzanie Szkołą Wyższą - na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza oraz Uniwersytecie Ekonomicznym w Poznaniu.

Krzysztof Komendarek – Tymendorf rozpoczął pracę jako asystent w klasie altówki prof. dr hab. Ireny Albrecht w 2012. Kontynuuje ją jako adiunkt, po uzyskaniu stopnia doktora w 2018 roku. Jego studenci i absolwenci kontynuują naukę na kolejnych stopniach edukacji, a także na uczelniach zagranicznych, Są laureatami konkursów altówkowych i kameralnych, a także uzyskują pracę w orkiestrach w wyniku konkursów na stanowiska.

Krzysztof Komendarek - Tymendorf bierze aktywny udział w Kongresach, Seminariach, Konferencjach, Prelekcjach i Sympozjach altówkowych. Dokonał On licznych prawykonań utworów dla Niego skomponowanych, a także własnych kompozycji oraz nagrań dla rozgłośni radiowych takich jak: BRD Monachium, ORF Wien czy PR program I i TVP 1 i Polsat. Nagrał także dwie płyty CD, które wskazał, jako swoje największe osiągnięcie. Jest On także współzałożycielem zespołów Blthus Quartet oraz Duo del Gesu. Od 2010 roku tworzy duet smyczkowy z francuskim skrzypkiem Arnaudem Kaminskim, koncertując na najważniejszych festiwalach muzycznych w Europie. Szczegółowy opis działalności artystycznej i koncertowej zostanie przedstawiony w dalszej części opinii.

Krzysztof Komendarek – Tymendorf współpracował także z orkiestrami młodzieżowymi w Bremen, Niedersachsen, Deutsch – Skandinavian, Salzburg, Royal Strauss i Gustav Mahler Orchestra. Brał udział w pracach jury konkursów muzycznych. Był także wykładowcą na kursach mistrzowskich. Jest laureatem najważniejszych programów stypendialnych w Polsce.

W swojej działalności zawodowej działa także społecznie i zasiada w zarządach organizacji pozarządowych, w komitetach organizacyjnych. Jest dyrektorem wydarzeń ogólnopolskich.

4. Ocena osiągnięć artystycznych i naukowych

Po uzyskaniu stopnia doktora sztuki w 2018 roku Krzysztof Komendarek – Tymendorf prowadził ożywioną działalność koncertową wykonując recitale, koncerty solowe i kameralne. Dominującą grupę koncertów stanowią występy w *Duo del Gesu* wraz ze skrzypkiem Arnaudem Kaminskim. Odbływały się one w ramach festiwali lub dni muzyki kameralnej w: Wraszawie, Łukowie, Kożuchowie, Zblewie, Vogtland, Wiśniczu, Sopocie, Bratysławie, Castelnau – de – Levis we Francji, w Braniewie, Wejherowie, Lęborku, Władysławowie, Kartuzach, Kołczygłowach, Gdańsku, Słupsku, Bielsku – Białej, Klagenfurcie i Wiedniu (Austria), w Lublanie (Słowenia), w Albino i Bergamo (Włochy), w Lelystad (Holandia), w Stroniu Śląskim, Nieporęcie, w Krakowie, w Splicie (Chorwacja), w Cherbourg, Bayeux, Coutances, Pontorson (Francja), Repertuar w ramach koncertów *Duo del Gesu* jest bardzo zróżnicowany: od baroku, aż do współczesności, od Haydna, Schuberta do Debussy'ego, od Mozarta do Brahmsa. Krzysztof Komendarek – Tymendorf wykonywał także recitale z fortepianem lub organami, a także koncerty solowe. Występował także jako solista w koncertach symfonicznych, wykonując m. in. Koncert altówkowy Alfreda Schnittke, Symfonię koncertującą E – dur W. A. Mozarta, Koncert G – dur na altówkę i orkiestrę G. Ph. Telemanna, „Oblivion” Anny Roczawskiej – Musialczyk w wersji na skrzypce i altówkę z towarzyszeniem orkiestry kameralnej, „Miserere” - medytację na altówkę solo i orkiestrę kameralną Marka Czerniewicza, Suitę op.19 nr 1 na skrzypce, altówkę i orkiestrę kameralną Kurta Atterberga. Kilkakrotnie brał udział w tym okresie w tournée koncertowym po Chinach, jako prowadzący grupę altówek Salzburg Philharmonic Orchestra. Koncertował także w Sztokholmie i Trollhättan jako prowadzący grupę altówek w ramach 47. Aurora Music Festival. **W sumie, nie licząc tournée orkiestrowych (jako prowadzący grupę altówek) Krzysztof Komendarek – Tymendorf wykonał 65 różnorodnych koncertów w ciągu trzech ostatnich, trudnych lat. Jest to osiągnięcie godne uwagi i podziwu dla Jego instrumentalnej wszechstronności.**

Poza działalnością typowo artystyczną i koncertową Habilitant napisał trzy artykuły: dwa opublikowane 2.09.2019 r. na portalu Internetowym www.meakultura.pl: „Mieczysław Wajnberg, Fiodor Drużynin. Altówka „wyzwolona”, „Mieczysław Wajnberg o przyszłości altówki”. W 2020 roku został opublikowany w Journal of the American Viola Society: „Mieczysław Weinberg and the Future of the Viola Krzysztof Komendarek – Tymendorf

illuminates Wajnberg's career and compositional style, while offering an overview of his works viola"(szczegóły dotyczące publikacji w dokumentacji Habilitanta).

28.05.2021 r. została wydana płyta CD „Quantum of Silence” w wykonaniu Krzysztofa Komendarka – Tymendorfa, która została wskazana przez Habilitanta jako osiągnięcie naukowo – artystyczne. W skład tego dzieła wchodzi następujące kompozycje na altówkę solo: H. F. von Biber – *Passacaglia*, A.I. Chaczaturian – *Sonata – Song*, T. Dixa – *Elegy for Solo Viola*, M. Zimka – *Strange Waves for Solo Viola*, K. Cieślik – *Impression for Solo Viola*, M. Kurdziel – *Summer evening for Solo Viola*, M. Czerniewicz – *I play Alone in the Garden of the South for Solo Viola*, K. Penderecki – *Tanz; Sarabanda J. S. Bach in memoriam; Cadenza for Solo Viola*; A. Rocławska – Musialczyk – *Space for Solo Viola: cz. I Grave lugubre, cz. II Andante con moto, cz. III Allegretto ostinato, cz. IV Largo misteriosos*. Po przesłuchaniu tej płyty mogę stwierdzić, że ukazuje nam ona, w interpretacji K. Komendarka – Tymendorfa, niezwykle różnorodność brzmieniową altówki. Pierwsza - *Pasacaglia* Bibera, utwór z odległej epoki, ukazuje nam niezwykły kunszt improwizatorski Habilitanta i przepiękne brzmienie altówki. *Sonata – Song* A. Chaczaturiana, początkowo szokuje melodyką w zestawieniu z Biberem, ale stopniowo ucho przyzwyczaja się do nowatorstwa tej kompozycji i można w niej dostrzec wiele interesujących pomysłów interpretacyjnych i barwowych. Kolejnych pięć kompozycji, to utwory całkiem nowe, skomponowane przez młodych polskich kompozytorów w roku 2020. Znaczącymi dla zrozumienia i właściwej interpretacji tych dzieł, wydają się być ich tytuły, które narzucają w pewnym sensie charakter i sposób brzmienia altówki, sugerując jakby treści pozamuzyczne. Kolejne trzy kompozycje to dzieła Krzysztofa Pendereckiego: „Taniec”, „Sarabanda” i najbardziej znana „Cadenza”. Habilitant świetnie uchwycił zróżnicowany, pod każdym względem, charakter tych kompozycji. Ostatnim dziełem jest *Space* na altówkę solo. Utwór nawiązujący w moim odczuciu w swoich skrajnych częściach do „Cadenzy” K. Pendereckiego, zarówno materiałem brzmieniowym, jak i klimatem.

Całość interpretacji utworów nagranych na płycie CD : *Quantum of silence* oceniam bardzo wysoko, zarówno pod względem technicznym, muzycznym, interpretacyjnym, jak i kolorystycznym i brzmieniowym. Na uwagę zasługuje także znakomita jakość techniczna tego nagrania, zrealizowanego przez Piotra Furmańczuka.

Drugim dziełem wskazanym przez Habilitanta jako osiągnięcie naukowo – artystyczne jest płyta CD, której materiał dźwiękowy, był przedmiotem dysertacji doktorskiej, jednak został profesjonalnie wydany dopiero 27.11.2020 r. pod znamiennym tytułem „ReVIOLation”. Płyta ta została dosłownie kilka dni temu nagrodzona:

GLOBAL MUSIC AWARDS

2021 Winner – Silver Medal

Krzysztof Komendarek – Tymendorf

„ReVIOLation”

Instrumentalist – Emerging Artist

Nie ma chyba lepszej rekomendacji niż międzynarodowa nagroda muzyczna, doceniająca profesjonalizm, artyzm zarówno znajdujących się na tej płycie CD utworów, jako kompozycji i jako niezwykle wartościowych interpretacji zaproponowanych przez naszego Habilitanta. Recenzowanie takiego dorobku w postępowaniu habilitacyjnym, to wielka przyjemność i zaszczyt. **BRAWO za pomysł i świetną realizację! BRAWO za propagowanie kompozycji na altówkę solo. BRAWO dla Krzysztofa Komendarka – Tymendorfa za wkład dla polskiej kultury i dziedzictwa narodowego! Znakomita płyta i wielkie osiągnięcie!**

Oba te osiągnięcia naukowo – artystyczne uważam za niezwykle znaczące dla rozwoju całej dziedziny sztuki, a szczególnie dyscypliny - sztuki muzyczne.

(Krzysztof Komendarek – Tymendorf brał także udział w nagraniu płyty CD z muzyką Rene de Boisdeffre – Works for Oboe and Piano w 2019 roku (jako członek zespołu).

Działalność artystyczną i naukową dr Krzysztofa Komendarka – Tymendorfa oceniam bardzo wysoko, a szczególnie dwa wskazane przez Niego dzieła artystyczne – płyty CD, reprezentujące światowy poziom instrumentalny.

5. Ocena pozostałej działalności Habilitanta: konferencje, kongresy i sympozja; podwyższanie swoich kwalifikacji; prowadzonych kursów mistrzowskich; wygłoszone prelekcje; udział w pracach Jury; dokonane prawykonania; uzyskane stypendia i nagrody oraz nominacje do nagród; działalność organizacyjna; osiągnięcia studentów klasy altówki i zespołów kameralnych współprowadzonych przez Habilitanta; wszelka działalność prowadzona przed uzyskaniem stopnia doktora sztuki

Krzysztof Komendarek – Tymendorf brał udział w:

45. International Viola Congress - Rotterdam w Holandii (2018), Music Export Conference – Warsaw (2018), 46. International Viola Congress – Poznań – Polska (2019), Polish Viola Symposium Online (2010).

Krzysztof Komendarek – Tymendorf w latach 2017 – 2021, dwunastokrotnie brał udział w różnych formach podwyższania własnych kwalifikacji poprzez udział: w kursach mistrzowskich, szkoleniach managerskich, studiach podyplomowych, szkoleniach metodycznych, warsztatach.

Krzysztof Komendarek – Tymendorf w latach 2018 – 2021 prowadził dwadzieścia trzy razy kursy i warsztaty mistrzowskie, wygłosił pięć prelekcji, pięciokrotnie brał udział w pracach Jury konkursów, dokonał także osiemnastu prawykonań dzieł współczesnych kompozytorów. Otrzymał osiem stypendiów dla twórców kultury, pięć nagród i trzy nominacje. Prowadził także bogatą działalność organizacyjną, szczególnie na terenie Gdańska i Gdyni.

W okresie poprzedzającym uzyskanie stopnia doktora sztuki, Krzysztof Komendarek – Tymendorf prowadził także niezwykle bogatą działalność naukowo – artystyczną i dydaktyczną. Od ukończenia studiów wspólnie z prof. dr hab. Ireną Albrecht współprowadził lub prowadził samodzielnie 31 studentów i 3 zespoły kameralne. Był promotorem trzech prac magisterskich. Studenci – absolwenci, z prof. Ireną Albrecht współprowadzeni lub prowadzeni samodzielnie – kontynuują naukę w trybie studiów równoległych magisterskich, podyplomowych i stypendiów Erasmus w m.in.: Peabody Conservatory 15 na Uniwersytecie Johnsa Hopkinsa w Baltimore w USA, Guildhall School of Music & Drama w Londynie, Universität für Musik und darstellende Kunst w Wiedniu oraz Grazu, Konserwatorium im. Mikołaja Rimskiego - Korsakova w Sankt Petersburgu, Królewskiej Duńskiej Akademii Muzycznej w Kopenhadze. Wychowankowie, których kształcił, zostali laureatami nagród i wyróżnień konkursów altówkowych oraz kameralnych (m.in. Przeglądu Altowiolowego im. Tadeusza Goneta w Krakowie, Nadbałtyckiego Konkursu Duetów Smyczkowych, The 25th Young Musician International Competition 'Città di Barletta' – solo, The 25th Young Musician International Competition 'Città di Barletta' – duo, Międzynarodowego Konkursu Muzyki Kameralnej im. Johannes Brahmsa w Gdańsku, Polish Rising Music Stars Competition), jak również mają na swoim koncie wygrane przesłuchania do wielu orkiestr (Orkiestra Teatru Wielkiego w Poznaniu, I CULTURE Orchestra, Orchesterakademie der Tiroler Festspiele Erl, Tonkünstler-Orchester w Wiedniu, Elbląska Orkiestra Kameralna, Filharmonia Koszalińska im. Stanisława Moniuszki, Polska Filharmonia Bałtycka im. Fryderyka Chopina w Gdańsku,

Opera Bałtycka, Orkiestra Kameralna Progress w Tczewie). Absolwenci Habilitanta pracują też jako nauczyciele, m.in. w Państwowej Szkole Muzycznej I i II stopnia w Ostrołęce oraz w Zespole Państwowych Szkół Muzycznych w Elblągu.

Działalność dydaktyczną i pozostałą aktywność zawodową dr Krzysztofa Komendarka – Tymendorfa, uważam za niezwykle różnorodną i bogatą, ukazującą wszechstronne zainteresowania Habilitanta jako przyszłego samodzielnego pracownika naukowo – dydaktycznego, który posiada w sobie ogromny potencjał i pasję do wykonywanego zawodu, którą potrafi „zarazić” kolejne pokolenia młodych altowiolistów.

Oceniam ją bardzo wysoko.

Konkluzja:

Na podstawie otrzymanej dokumentacji, obrazującej całokształt działalności dr Krzysztofa Komendarka - Tymendorfa, zawierającej niezwykle bogaty opis tego, co Kandydat dokonał w swoim dotychczasowym życiu zawodowym: artystycznym, dydaktycznym, organizacyjnym, w zakresie kształcenia kadry, popularyzacji muzyki jako sztuki, jako autor publikacji oraz po przesłuchaniu wskazanych przez Kandydata dzieł, mogę stwierdzić, że dokumentacja ta spełnia całkowicie wymagania Ustawy.

Z wielką satysfakcją oceniam ją pozytywnie i popieram wniosek dr Krzysztofa Komendarka - Tymendorfa o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie sztuki muzyczne.

Prof. dr hab. Izabela Ceglińska